

ความสามัคคีเปิด

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๒

ณ วันสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจ เพราะว่าพอเขาพูดเรื่องธรรมะนี้เราก็ออมรับว่าเป็นธรรมะ ความสามัคคีนี้ถูกต้อง
เลยคือสิ่งที่ดี พระพุทธเจ้าก็สอนให้สามัคคีนะ ขนาดในหลวงยังสอนเลยให้รู้จักสามัคคี แต่ความ
สามัคคีนั้นเห็นไหม มันเป็นรากฐาน พระพุทธเจ้าสอนเรื่องทาน เรื่องศีล แล้วก็เรื่องของการ
ภาวนา ทาน ศีล ภาวนา มีศีลถึงมีภาวนา พระพุทธเจ้าสอนเรื่องสวรรค์ เรื่องพรหมโลก แล้วก็
เรื่องนิพพาน คือว่าสิ้นสุดออกไปจากสวรรค์ จากพรหมโลก

ขนาดว่าพระสารีบุตรไปเทศน์สอนอนาถะ แล้วไปบอกพระพุทธเจ้าว่าเทศน์เรื่องขันธ ๕
นี่ การละขันธ ๕ นี้ พระพุทธเจ้าตำหนิพระสารีบุตรเลยว่าสอนเรื่องต่างๆ ไร สอนเรื่องยังติดอยู่
ขนาดละขันธ ๕ นี้เป็นอนาคามีไปแล้วนะ พระพุทธเจ้ายังบอกว่าสอนแต่เรื่องต่ำทราม ไม่สอน
ให้หลุดพ้นไปเลย อยู่ในพระไตรปิฎก พระพุทธเจ้าติพระสารีบุตรตอนไปเทศน์สอนอนาถะ
อนาถะร้องไห้ไป เทศน์สอนอนาถะๆ ร้องไห้เลย ขอพร “ต่อไปนี้ธรรมะแบบนี้ขอให้เทศน์ให้
โยมฟังบ้าง เพราะโยมบางคนนะเขาก็มีหุมิตาเพื่อที่เขาจะละไปได้ ทำไมเทศน์อย่างนี้เกล้า
กระผมไม่เคยได้ยินเลย”

พระสารีบุตรตอบว่า “เทศน์แบบนี้จะเทศน์กันอยู่แต่ผู้ปฏิบัติ ถ้าเทศน์สอนโยมจะเทศน์
แต่เรื่องอื่นๆ”

“ต่อไปนี้ขอให้เทศน์เรื่องอย่างนี้กับญาติโยมบ้างเถิด เพราะญาติโยมนี้ก็มีหุมิตาจะรู้สิ่งนี้
ได้” นอนร้องไห้เห็น นี่เทศน์แล้วเข้าใจ ปล่อยวาง ปล่อยขันธ ๕ หหมด พระสารีบุตรก็เอาคำนี้ไป
รายงานพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้ายังติกลับมาไง สอนเรื่องต่ำทราม อยู่ในพระไตรปิฎก ทำไมไม่
สอนให้หลุดพ้นไปเลย เห็นไหม นี่ในศาสนาสอนถึงนิพพานไป ทาน ศีล ภาวนา เห็นไหม

เรื่องความสามัคคีก็เหมือนกัน เราสังเกตเรื่องความสามัคคีดีมากนะ อย่างเช่นใน สังคมไทยเรานี้ สังคมชาวพุทธเรานี้ ความสามัคคีเหมือนกับแขนงไม้ ถ้าแขนงไม้อยู่ต่างแขนงนี้ มันจะหักได้ เจอใครก็สู้ไม่ได้ แต่ถ้าแขนงไม้รวมกันแล้วอดเยี่ยมเลย ต้นไม้ กอไม้ เห็นไหม ไม้ นี้สามารถใช้ประโยชน์ได้มหาศาลเลย แต่กอไม้อยู่ในกอไม้เป็นกอนี้มันก็ต้านลม ต้านอะไร ถ้า อยู่เดี่ยวๆ มันก็ไม่ไหว

แต่ต้นไม้แก่นง ต้นไม้มะค่า ต้นไม้ยูง ต้นไม้พะยุงง การทำบ้านทำเรือน อย่างพวกกระ เหยียง พวกชาวป่า เขาใช้ไม้ไม้ทำบ้านทำเรือนเป็นหมู่บ้านทั้งหมดเลย ใช้สารพัดประโยชน์ มัน เป็นประโยชน์พึ่ๆ ของโลกนี้ แต่ถ้าเป็นไม้แก่นเห็นไหม ทำไมเขามีบ้านเป็นไม้ไม้ ทำไมเขา ต้องสร้างบ้านไม้สัก ต้องมะค่าสวยๆ เห็นไหม สิ่งนั้นมันเป็นที่ถ้าจะเป็นไม้ไม้ที่อยู่ตลอดกับไม้ มะค่านี้นั้นมันก็ต่างกัน ไม้ไม้เป็นประโยชน์มหาศาลก็จริงอยู่ แขนงไปต้องความสามัคคี

พระพุทธเจ้าสอนถึงโคนาหมุ่นะ ถ้าโคนั้นฉลาดจะพาหมุ่นั้นขึ้นฝั่งพ้นไป ถ้าหัวหน้าโค ไม่มีปัญญาที่พาโคทั้งฝูงจมน้ำตายอยู่กลางแม่น้ำนั้น ทำไมไม่สามารถพาโคนั้นข้ามฝั่งไปได้ นี่ หัวหน้าโค เห็นไหม จากหัวหน้าโค จากไม้ไม้ การรวมของไม้ไม้ มรรคหยาบฆ่ามรรคละเอียด ความเป็นมรรคหยาบๆ ความสามัคคินะ ความสามัคคีมันคืออยู่

ศีลคือการล้อมใจไว้ ไม่ให้ใจมันออกไปนอกกลุ่มนอกรทาง แต่ปัญญาที่จะมาพิจารณา อาจารย์มหาบัวสอนนะ ตอนอยู่กับท่านที่วัดบ้านดาด พระในวัดนี้ต้องสามัคคีกัน เป็นเหมือน อวัยวะๆ เดียวกันหมด เหมือนร่างกายของมนุษย์ ถ้าขาแพลงไปนี่การเดินไปก็ไม่สะดวก ถ้าปวด ฟันก็กินข้าวไม่ได้ จะทำให้ร่างกายนี้วิการไปหมด เหมือนกับผ้าพับไว้ในตู้ใ้ ผ้าพับในตู้นี้มัน ต้องเรียบร้อยมันถึงเก็บเข้าในตู้ได้ ถ้าผ้าเราไม่พับเห็นไหม ความสามัคคีในหมู่คณะเป็นความ สามัคคี แต่ในการเร่งความเพียรใจ การออกจากกิเลสใจ

พระพุทธเจ้าสอนเห็นไหม ให้เหมือนกับบนอแรด ไม่ให้คลุกคลีใจ ไม่มีที่ไหนที่ว่าการ คลุกคลี การสามัคคี การสโมสรสันนิบาต แล้วทำให้เกิดเป็นสมาธิ ทำให้เกิดปัญญา ไม่มี ต้องไป ในที่สงัด ในวัดปฏิบัติ ในผู้ที่ป็นโคนาฝูงนั้นใจ มรรคหยาบๆ ที่ว่าการสามัคคี สามัคคีเพื่ออะไร

สามัคคีแล้วเกิดประโยชน์อะไรขึ้นมา สามัคคีแล้วต้องมีปัญญาด้วย มีศีลต้องมีกรรมไง ไม่ฆ่าสัตว์ ต้องเมตตาสัตว์ ต้องส่งเสริมด้วย ไม่ฆ่าสัตว์ เอ้า เอ็งก็อยู่ของเอ็ง ข้าอยู่ของข้า ไม่ฆ่าสัตว์ อยู่มีศีลนะ มีศีล สัตว์มันก็อดตายอยู่นั้นเห็นไหม เพราะอะไร เพราะเชือกพันคอมัน มันไม่สามารถแก้ไขได้ แต่เราเมตตาสัตว์เห็นไหม อย่างวัวมันพันเชือก เราไปแกะออกให้มัน หาน้ำมาให้มันกิน ไม่ฆ่าสัตว์ต้องเมตตาสัตว์ด้วย

ความสามัคคีนั่นต้องมีปัญญาการนำความสามัคคีนั่นให้เจริญรุ่งเรืองขึ้นไปด้วย เห็นไหม ไม่ใช่สามัคคีเฉพาะสามัคคีๆ แค่นั้น ในสามัคคีนั่นประชาธิปไตยเห็นไหม เสียข้งมากยกมือๆ นั้นนะ อ้างว่าเป็นเสียข้งมากๆ เสียข้งมากเป็นเสียงของผู้นำหรือว่าเสียงของผู้ที่ว่ามันทุจริต ละ ถ้าคนจะดีขึ้นไปนี่ก็ถึงให้ต่ำไว้ให้ไหม

จิตใจคนต้องพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ สิ ความสามัคคีนั่นเป็นความดีของโลกนี้ แต่การตายไปคนสามัคคีในหมู่คณะนี้ ๑๐๐ คน ตายพร้อมกันหรือ ต่างคนต่างต้องตายไป ต่างคนต่างต้องเกิดมาใหม่ในสังคมนั้นไง ศิลใจ ศิลเหมือนกับเส้นด้าย เส้นด้ายล้อมพวงมาลัยเห็นไหม ดอกไม้อยู่เต็มป่าไปหมดเลย แต่เข้ามาล้อมในศึคนั้นก็เป็นพวงมาลัยที่สวยงาม ความสวยงามวางไว้เป็นความสวยงาม มันเป็นสมบัติปัจจุบันนี้ เป็นสมบัติโลก พระพุทธเจ้าสอนถึงสวรรค์ สอนถึงนิพพานเห็นไหม

อาจารย์มหาบัวท่านจะลาอาจารย์หลวงปู่มั่นไปวิเวก ตอนไปลาท่านถามว่าไปกี่องค์ ไปองค์เดียว อาจารย์มหาบัวเล่าให้ฟังนะว่าจะไปองค์เดียว หลวงปู่มั่นช่วยทันทีเลย บอกว่าหมู่ห้ามไปนะ มหาท่านจะไปวิเวกให้ไปองค์เดียวนะ ทำไมไม่ขึ้นไปเป็นกลุ่มๆ ละ ไปองค์เดียวมันเป็นที่สุด มันอยู่ในที่สงบ เป็นการต่อสู้อะหว่างกิเลสกับขันธ

เราคุยกันแต่ข้างนอกใจ ระหว่างกิเลสกับขันธ ใจนะ ระหว่างจิตกับเจตสิกออกมา ระหว่างขันธนะ ความตะลุมบอนกันอยู่ข้างในนี้ มันกำลังตะลุมบอนกันอยู่ มันจะไปเอาเรื่องอื่นเข้ามาเป็นภาระไม่ได้เลย ขณะที่ยืนอยู่คนเดียวมันต้องมีหนักและมีเบา ขณะเราเบาใจเห็นไหม อย่างที่ว่าฟ้าในตู้ หรือวัตรปฏิบัติ หรือร่างกายนี้สามัคคี ถูกต้อง แต่เวลาหนักหน่วง เวลาจะเอาตัว

รอด มันต้องหนึ่งเดียวใจ ใจดวงนั้นกำลังต่อสู้กับกิเลสในใจของดวงนั้นใจ แล้วไม่ให้อารมณ์วูบวาบ อารมณ์จากข้างนอกเข้าไปทำให้อันนั้นเสียนไปใจ ถ้ามีแต่ความสามัคคีรวมกันไว้ ดึงกันไว้ ไอ้คนเจริญขึ้นไป ดึงให้มันต่ำลงมานี้ แล้วมันจะสูงขึ้นไปได้อย่างไร

มรรคหยาบฆ่ามรรคละเอียด ความที่เป็นหยาบๆ คือความสามัคคีนี้ สัมมาอาชีวะ การเลี้ยงชีพชอบ นี่หาเงินหาทองกันชอบ อุ๊ย พวกเรานี่ดินะ มีสัมมาอาชีวะ การหาเงินถูกต้อง นี่ดีหมดเลย แต่หากินมา หาเงินมาแล้วทุกข์หรือสุข ก็อยู่ในความร่ำร้อนเผาอยู่ในใจ การหาอารมณ์ของใจใจ จิตนี้กินอารมณ์เป็นอาหาร กินความคิด กินกิเลสที่ในหัวใจมันกินเป็นอาหาร นี่เข้าไปชำระตรงนั้น สัมมาอาชีวะภายใน สัมมาอาชีวะของใจใจ ใจกินอารมณ์เป็นอาหาร ใจกินธรรมเป็นอาหาร ใจกินสมาธิธรรมเป็นอาหาร

ถ้าศีลนี้ จากความสามัคคี จากความที่เราทำคุณงามความดีมาแล้วนี้ ต้องตะล่อมเข้าไปให้เป็นหนึ่งเดียว เห็นไหม ออกจากความนั้นไปเป็นหนึ่งเดียวแล้ว จากหนึ่งเดียวนั้นนะเป็นสมาธิธรรมเลย สมาธิธรรมต้องเดินเข้าไปอีก เลี้ยงชีพชอบ เลี้ยงด้วยความเพียรชอบ การงานชอบ ความคำร้อออกจากกิเลสชอบ มันต้องอยู่ในที่อย่างนั้น ถ้าเป็นความสามัคคีอยู่สิ่งนี้เกิดขึ้นได้อย่างไร ในเมื่อมันต้องเป็นหนึ่ง

มรรค ๘ ยังรวมเข้าสามัคคีจนชำระกิเลสได้ แม้แต่มรรค ๘ แขนง ทางอันเอก มัคโคนั้น ยังต้องให้มันสามัคคีรวมกันเป็นอันเดียว เป็นอันเดียวนี่เป็นจินตมยปัญญา เพราะเรากำลังตะล่อมขึ้นไปให้มันเป็นภาวนามยปัญญา ก่อนที่มันเป็นภาวนามยปัญญามันเป็นหนึ่งก็ไม่ใช่ มันเป็นธรรมจักร มันเป็นจักรล้วนๆ ของธรรม จักรอันนี้เข้าไปชำระกิเลส นั่นคือมรรคที่ละเอียดขึ้นไปเรื่อยๆ ใจ ถ้าเอามรรคหยาบๆ มาลบล้างมรรคละเอียดไม่ได้ ถ้าเอามรรคหยาบๆ มาลบล้างมรรคละเอียดนั้นจะไม่มีโคนำฝูง ในศาสนานี้จะไม่มีผู้นำ ในศาสนานี้จะไม่มีหลักชัย ในศาสนา นี้จะมีแต่ไม้ไผ่ มันไม่มีไม้แก่นขึ้นมาใจ

ไม้แก่น ไม้ที่มันงอกงาม มันโตช้า ไม้ไผ่นี่แค่ปีสองปีนี่ก้อท่วมหัว แต่ไม้มะค่า ไม้สัก กี่ปี มันถึงจะได้ใช้งานมัน แต่กว่ามันจะเกิดขึ้นมา ต้องให้เกิดสิ พระณระจะเกิด ต้นไม้จะเกิดในป่าจะ

ไม่ให้เกิด จะทำลายพันธู์ของไม้มะค่าทั้งหมด จะทำพันธู์ของไม้ยืนต้นทั้งหมดให้เหลือแต่ไม้ไผ่ไว้ไง เป็นความสามัคคี เรามาสามัคคีกัน เรามาเกิดเป็นไม้ไผ่ แล้วไม้ที่เป็นประโยชน์เราจะทำลายมันทิ้งนะ เพราะมันจะเป็นไม้แก่นขึ้นไป มันจะทำให้ศาสนารุ่งเรือง นี้คิดกันอย่างนั้น ทำกันอย่างนั้น มันอ่าังไง ก็เลศใช้ธรรมมาเป็นเครื่องมือ

อาจารย์มหาบัวสอนนะ เวลาเราอ่านไป อ่านพลิกประโยคไปนี่ อ่านไปนี่ก็เลศมันก็ตามไปตลอด นี่พออ่านว่าพระพุทธเจ้าสอนอย่างนั้นๆ แล้วก็เอาสิ่งนี้มาครอบให้พวกเรานี้แตกแขนงออกไปไม่ได้ คือทำความดีมากกว่านี้ไปไม่ได้ไง เอาคำนี้มาจำกัดความให้เราอยู่ในขอบเขตของความดีแค่นี้ไง แล้วความดีที่เจริญขึ้นไปกว่านี้ทำไม่ได้ไง พอทำขึ้นไปว่าเรานี้ไม่รักหมู่ ไม่รักคณะ เราแตกตัวออกไป

ก็แตกตัวออกไปเพื่อจะเอาตัวรอด จะอยู่ด้วยกันแล้วจมน้ำตายกันอยู่นี้หรือ ถ้าไม่แตกตัวไป ไม่เอาตัวรอด ทำไมหลงงมงายกันไม่ให้คนตามอาจารย์มหาบัวไปเลย เวลาท่านออกวิเวกมันแตกตัวไปเพื่อจะเอาตัวรอด ไปแบบเหมือนนอแรดไง พอไปชำระ ไปทำให้ตัวเองมีคุณวิเศษขึ้นมา เป็นที่พึ่งตนเองได้แล้วถึงจะมาเป็นที่พึ่งของคนอื่นไง ถ้าสามัคคีกันอยู่ในกอไผ่อยู่นั้น มันจะไปพึ่งใคร ไฟป่ามามันก็เผาตัวเองหมดเลย เผาจนราบไปหมด

นั่นคือความสามัคคี ใช้ ธรรมเป็นธรรม เราบอกว่าธรรม แขนงไผ่เห็นด้วยๆ แต่มันเป็นสิ่งหนึ่งเท่านั้นเอง มันเป็นพื้นฐาน มันเป็นความหยาบ แล้วอย่างกลางอยู่ที่ไหน อย่างละเอียดเจริญรุ่งเรืองขึ้นไปอยู่ที่ไหน นี่ไงผู้ที่มีปัญญาไง เรื่องนี้เป็นเรื่องเล็กน้อยเลย ที่ว่าเขาพูดออกมาถ้ามีปัญหาจะแก้ได้หมด แล้วไม่ไปเกาะติดในอารมณ์ต่างๆ อย่างนี้ ทำให้เรารอดพ้นไปได้

แต่ถ้าไม่มีปัญญา เขาพูดแค่นี้ละ แล้วเราก็ไปไหนไม่รอด แล้วเราก็เป็นคนขึ้นไปไม่ได้ไง เป็นแค่ออไผ่ เป็นไม้ไผ่อยู่อย่างนั้นหรือ เป็นประโยชน์ๆ จริง ไม้ไผ่เห็นไหม ชาวกระเหรี่ยงเขาปลูกบ้านกันนี้ ไม้ไผ่เป็นไม้ที่สารพัดประโยชน์ ใช้ประโยชน์ได้ทุกๆ อย่าง จะปลูกบ้านปลูกเรือน จะใช้ทำเครื่องครัวเครื่องอะไรได้หมดเลย แต่มันเป็นของชั่วคราว มันไม่ใช่ไม้จริง ไม้จริงเท่านั้นถึงทำของนั้นได้คงทนถาวรกว่า

ศาสนานี้มา ๒,๕๐๐ ปีแล้ว แล้วพระพุทธเจ้าตรัสไว้ถึง ๕,๐๐๐ ปีไป ศาสนานี้มันเป็นนามธรรม แต่ถ้าเข้าถึงมันลึกซึ้ง ถ้ามีมาจะรอดออกไปจากความคืออย่างนี้ ขึ้นไปสู่ความละเอียด เป็นภาวนามยปัญญาไง สุตมยปัญญาคือการเล่าเรียนมา การอ่านพระไตรปิฎกนี่คือสุตมยปัญญา การค้นคว้ามานี้คือแผนที จินตมยปัญญาเห็นใหม่ ปัญญาอบรมสมาธิเข้ามาแล้ว จินตมยปัญญาคือจิตใคร่ครวญให้เห็นตามความเป็นจริงนั้น เป็นจินตมยปัญญา

จินตมยปัญญานี้ทำให้จิตสงบเท่านั้น ภาวนามยปัญญาเพราะเอาจิตสงบนี้ยกขึ้นวิปัสสนา ยกขึ้นวิปัสสนาด้วยอริยมรรค๗ เพราะจินตมยปัญญาปัญญาอบรมสมาธินี้คือปัญญาใคร่ครวญให้จิตสงบตัวเข้ามา เป็นความสุขมากเพราะมันเป็นสมาธิ เป็นจิตที่สงบตัวลง เห็นใหม่ จินตมยปัญญา แต่ไม่ใช่ภาวนามยปัญญาเพราะยังไม่เจอจุดศูนย์กลาง ยังไม่ได้ชำระกิเลสใดๆ ทั้งสิ้น

ชำระกิเลสอะไร สติปัญญา ๔ กาย เวทนา จิต ธรรม คือฐานที่ตั้งของกิเลส ต้องทำลายฐานของกิเลสให้กิเลสไม่มีที่อยู่อาศัยไง ต้องทำลายกาย เวทนา จิต ธรรม ทำลายอะไร? ทำลายกิเลสที่อยู่ในกาย เวทนา จิต ธรรม แต่ไม่ใช่ทำลายกาย เวทนา จิต ธรรม เพราะมันทำด้วยภาวนามยปัญญา มันทำด้วยตาของธรรม ตาของธรรมทำลายด้วยนามธรรม ทำลายกายนี้ราบไปหมดเลย พอราบไปหมดกิเลสมีอยู่มันก็ต้องแสดงตัว เราก็ชำระมัน ล้างเป็นชั้นๆๆ เข้าไปเห็นใหม่ นั่นคือภาวนามยปัญญา

แต่นี้ไปเอาสุตมยปัญญามาลบไป ความจำมาว่าเป็นสามัคคีแล้วก็ดึงคนให้ก้าวเดินออกไปไม่ได้ อันนี้มันเป็นความหยาบ เอาความหยาบมาจับทั้งหมดไม่ได้ ความหยาบเป็นความหยาบ เขาว่าดีไหม? ดี ดีมหาศาลเลย เพราะคนนี่ไม่เข้ามาในศาสนา ไม่เคยรู้เรื่องอย่างนี้เลย แต่ดีในส่วนของศีลไง ดีในส่วนของภาวนาไง ดีในส่วนของภาวนามยปัญญาที่ข้ามพ้นจากกิเลสไปแบบนอแรด อันนั้นเป็นศาสนาพุทธ พระพุทธเจ้าสอนอย่างนั้น จิตจะสูงขึ้น นี่โค่นำหมูถึงจะเอาหมูพ้นออกไปจากกระแสน้ำในห้วงของวัฏฏะนี้ได้

เกิดตายๆ อยู่ ธรรมะจุดหนึ่ง ธรรมะแขนงหนึ่ง เป็นแขนงหนึ่ง อาหาร ข้าวคือข้าว กับข้าวคือกับข้าว น้ำคือน้ำ ของหวานที่เป็นของหวาน แต่รวมลงแล้วก็รวมอยู่ในกระเพาะ อิม

เหมือนกัน อันนี้ก็เหมือนกัน จะว่าคนต้องกินน้ำอย่างเดียว คนต้องกินข้างอย่างเดียวไม่กินกับ
คนกินแต่กับข้าวไม่กินข้าวเห็นไหม มัคคะอริยสังข์ใจ ความเป็นไปพอดีจังหวะ มีหนักมีเบา
แล้วเราจะเอาตัวรอดกันได้

ใครว่าอย่างไรให้เขาว่ากันไปเถอะ เขาพูดมาให้พูดไป เราไม่ว่ากัน เขาพูดมา ถูก ถูก ไม่
ผิดหรอก แต่ถูกขนาดไหนล่ะ ถูกของใคร ถูกภูมิภาวะของใคร ถูกในกิจของใคร ถูกในระดับ
ไหนไป

อาจารย์มหาบัวถึงได้พูด อ่างอาจารย์ทุกคำเพราะอาจารย์สอนมา อาจารย์มหาบัวบอกว่า
ในศาสนานี้เปรียบเหมือนกับห้างสรรพสินค้า มีเงิน ๑ บาทก็ซื้อรูปดอกไม้ ซื้อสติ๊กเกอร์ได้ มีเงิน
เป็นสิบบาท ล้าน เบนซ์คันละ ๑๕ ล้าน ๒๐ ล้านก็มีขาย จะซื้ออะไรก็ได้ในห้างสรรพสินค้านั้น เรา
มีเงินขนาดไหน เราไม่มีเงินเป็นสิบบาท ล้านจะเข้าไปถอยเบนซ์ออกมาหรือ เราก็มีกันแค่บาท
สองบาท เข้าไปในห้างสรรพสินค้าเหมือนกัน

จะอ้างศาสนาเหมือนกันไป เราก็เข้าถึงศาสนาเหมือนกัน เราก็เข้าถึงห้างสรรพสินค้า
เหมือนกัน เราเดินไปห้างสรรพสินค้าเราก็ซื้อรูปดอกไม้มาอันหนึ่ง เราก็ซื้อมา คนเขาเดินเข้าไปเขา
ถอยเบนซ์มาคันหนึ่ง เขาก็ถอยรถเบนซ์ออกมา ฉะนั้นถึงอ้างไม่ได้ว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งเดียว ใน
ห้างสรรพสินค้านั้นมากมาย แล้วแต่ภูมิภาวะของใจที่จะเข้าไปคว้าเอามาจากในศาสนานั้น
สมบัติกลางของพระพุทธเจ้า ใครจะเข้าไปคว้าในศาสนา เป็นผู้ที่เกิดพบพุทธศาสนา ยืนอยู่บน
ศาสนา ไม่เหยียบแผ่นดินผิใดแล้วให้ใจนี้เป็นไปตามความเป็นจริงด้วย นั่นคือเรื่องจริงใจ นี่ใน
ห้างสรรพสินค้านั้น ในพระไตรปิฎกนั้น ในคำสั่งสอนนั้น ในธรรมชาตินั้น

เรามีสิทธิ์ใช้ของพระพุทธเจ้าเห็นไหม ศิลบารมี ทานบารมี แล้วเนกขัมมบารมีล่ะ?
เนกขัมมบารมีคือเอาวิเวกไป เอาใจออกจากเนกขัมมะ ออกจากการครองเรือนไป บารมี ๑๐ ทศ ก็
ยังมีสอนอยู่ ๑๐ ชาตินั้นนะ พระพุทธเจ้าเกิดมาแต่ละชาติเห็นไหม ชาตินี้ทานก็ทานหมดเลย
พระเวสสันดร ชาตินี้ถือสันโดษเห็นไหม เตมียี่เป็ง นี่บารมี ๑๐ ทศของพระพุทธเจ้า

ตอนนี้เราก็ใช้กันในสังคมกันอย่างนั้น แต่พอเขาพูดอย่างนั้น ที่เขาพูดมาเช่นว่าต้องสามัคคีแล้วเราจะดี มันเหมือนกับจะไม่เปิดช่องทางอื่นให้ทำ นี่เราพูดนี้ ของเขาก็ถูก แต่ช่องทางอื่นที่ดีๆ ขึ้นไปมันก็มีอีกมากมาย เราต้องเจริญขึ้นไป ไม่ใช่ทำดีแค่นี้แล้วก็อยู่แค่นี้ว่าฉันมีความสามัคคี ฉันทำดีแค่นี้แล้วก็เฮกันไปเฮกันมา แล้วไม่ต้องภาวนาใช้ไหม? ไม่ต้องวิเวกหรือ บารมีเดียวมันจะเป็น ๑๐ ทศได้อย่างไร

นี่ถึงว่าถ้าไม่ต้องทำอะไรเลย ทำ แต่ไม่ใช่ว่าเอาเฉพาะตรงนี้ แล้วเราต้องไปรวมกับเขาตรงนี้ๆ ที่เดียวไป

นี่เหตุผลอยู่ตรงนี้ที่พูดนี้ ไม่ใช่ว่าเขาผิด บอกว่าถูก แต่ถูกแค่ไหน

บางคนเขาไม่ได้คิดตรงนั้นไป เขาคิดว่าเห็นแก่ตัว พระเวสสันดรเห็นแก่ตัว ทำไมไม่สละตัวเอง ทำไมสละลูก เพราะเป็นเอกเทศไป แต่คิดในครอบครัวดี พ่อแม่รักลูก รักลูกใจจะขาดแล้วไม่ทำลายพ่อแม่ละ ขอลูกไปแล้วตีต่อหน้า ตีต่อหน้าเจ็บปวดขนาดไหนนี้ คิดดูสิ รักนะ รักแสนรัก ลูกเรานี้เราแสนรัก แล้วเขาขอไปแล้วเขาตีต่อหน้า เพื่อให้ใจมันเจ็บปวดไป นี่ก็เลสอยู่ที่ใจ

นี่คนไม่คิดอย่างนั้น คิดว่าพระเวสสันดรเห็นแก่ตัว มีคนพูดบ่อย เราจะบอกว่าให้สอนอย่างนี้สิ ให้เรามีครอบครัวนะ แล้วเรารักแสนรักเลย แล้วเขาเอาของเราไป ไม่ใช่ทะเลาะกันแล้วเลิกกันนี้ รักแสนรักแล้วพรวดออกจากไป ใจนี้ไหวหมดเลย ใจนี้ขนาดไหน แล้วต้องอดไว้ใจ อดไว้เพราะอะไร เพราะว่าจะเอาโพธิญาณ เจ็บปวดมาก เจ็บปวดกว่าทำตัวเอง ทำเรารู้ว่า ลูกเราเจ็บนี้แม่ขอเจ็บแทน พ่อขอเจ็บแทน ทุกคน

แต่ไม่ได้ นี่ขอไปแล้วตีต่อหน้า เจ็บปวดที่สุดเพราะไม่ทำเรา ทำคนข้างๆ เรา คนที่เรา รัก คือทำหัวใจใจ ทำลายหัวใจ ชาติสุดท้ายพระพุทธเจ้าทุกพระองค์ต้องเป็นแบบนั้น หัวใจทั้งชั่วเลยไหวหมดเลยละ แต่ต้องสงบด้วยเห็นใหม่ เพราะว่าในตำราว่า พระเวสสันดรก็มีอารมณ์โกรธไป ชักพระขรรค์เลย แต่มีสติได้รับเอากลับ พอพระขรรค์ออกมาจะ ชูชกหัวขาด

นี่อันนี้ทำให้แบบว่าการภาวนาเข้าไปนิดหนึ่ง แต่ถ้าสงบหมดนะ โอ้อโฮ ภาวนา เพราะพระศรีอริยเมตไตรยจะมาตรัสแบบง่ายๆ เลย แต่พระสมณ โคดมเรานี้ ๖ ปี ทุกข์มากๆ ทุกข์สุดๆ เพราะนี่แค่นี้ นี่อุ้งขนาดนั้น เพราะว่ามันไม่เรียบไง ถ้าแบบว่าติดต่อหน้าแล้วกดได้ อันนั้นมันเป็นขันติบารมี บารมีสุดๆ เลย บารมี ๑๐ ทศ

ถ้าพูดอย่างนี้เด็กมันจะเข้าใจ เพราะวัยรุ่นมันกำลังรักกันไง ขนาดมันรักกันแล้วมันพลาดจากกันมันยังฆ่ากันเลย ทำกันทำเราเถิด แต่เขาไม่สอนกันแบบนั้น เขาไปสอนมาว่าทำไมไม่ทำลายตัว ทำไมไปทำลายคนอื่น เขาสอนว่าเห็นแก่ตัวไง

ไม่ใช่ ไม่ใช่เห็นแก่ตัว ไม่ใช่หอรอก มันลึกกว่านั้น ๒ ชั้น ๓ ชั้น ลึกกันกว่าธรรมดาที่สละกันธรรมดา เพราะมันสละ ทำไมแม่เอ็งติดลูกขนาดนั้น เพราะมันผูกพันมาก มันสะเทือนถึงหัวใจเลย เพราะรักสุดๆ แล้วมีคนมาดึงต่อหน้า แล้วไม่ธรรมดาเพราะอะไร เพราะเป็นกษัตริย์เรียนวิชามาหมดนะ ขยับหน่อยพวกนั้นตายหมด เพราะอะไร เพราะฐานะเขาต่ำกว่าเรา แต่เขามาขอเราไปแล้วเขาทำลายเราต่อหน้า หยามทั้งเกียรติ หยามทุกๆ อย่าง หยามหมดเลย ทนเอา เพราะต้องการโพธิญาณ